Weerzien met een overwinterde Noordse winterjuffer (*Sympecma paedisca*)

E.J. Ruiter

In het voorjaar van 2007 zag de auteur een gemerkte Noordse winterjuffer (*Sympecma paedsica*) bij de Kooibomen in De Weerribben. De Kooibomen omvat een complex van nieuw gegraven petgaten waarvan de meeste niet ouder zijn dan tien jaar. Twee van deze petgaten staan niet in verbinding met open water. Hierin is een sterke verlanding van lisdodden, Riet, Galigaan en zegges op gang gekomen. Sinds 2002 vormt deze locatie een uitstekend voortplantingshabitat voor de Noordse winterjuffer. De waargenomen aantallen liggen hoog.

De gemerkte winterjuffer (figuur 1) werd eind april waargenomen op een warme zonnige dag, omstreeks 11.00 uur. Het betrof een vrouwtje dat geruime tijd goed met een verrekijker kon worden bekeken. Daarna verdween het dier in de vegetatie. Het merkteken was goed zichtbaar, ook tijdens de vlucht. Dit bestond uit een zwart verticaal streepje direct onder de vleugelknik. De aangebrachte streep bleek enigszins versleten, iets dat tijdens eerder merk- en terugvangstonderzoek ook herhaaldelijk vastgesteld is.

In de winter van 2006/2007 zijn op diverse plaatsen in Friesland en Drenthe overwinterende Noordse winterjuffers gemerkt (R. van Seijen & A. Hofstra). Hiervoor werd per omgeving een ander merkteken gebruikt. Het merkteken werd met een watervaste fineliner aangebracht en vond plaats in de periode direct na de overwintering (februari/maart). Door de stijgende temperatuur worden de winterjuffers dan actief en vliegen bij temperaturen van 12-15°C al rond. Ze verlaten het overwinteringsgebied echter nog niet en verblijven daar waar de overwintering plaatsvond. In diezelfde periode zijn ook in De Weerribben de eerste winterjuffers alweer vliegend waar te nemen. Het gaat daar om dieren die de winter in het laagveenmoeras zelf hebben doorgebracht.

Foto: H. M.G. Uilhoorn

Figuur 1
Controle van een zojuist aangebracht merkteken.
Checking a just applied mark.

Afgaand op de aard van het merkteken was de winterjuffer bij De Kooibomen afkomstig van het Eeserveld of van de Woldberg. Voor deze gebieden zijn dezelfde merktekens gebruikt die uit slechts een klein zwart streepje net onder de vleugelknik bestonden. Beide heideterreinen zijn bekende overwinteringslocaties, waar vele tientallen individuen de winter doorbren-

gen. De afstand tot de Kooibomen in De Weerribben bedraagt hemelsbreed circa 5-6 kilometer.

De hier beschreven waarneming kan er op wijzen dat Noordse winterjuffers, na te hebben overwinterd op de hogere zandgronden, hun weg terug weten te vinden naar hun geboortegrond.

Evert Ruiter
Cornelis Houtmanstraat 10
8023 EA Zwolle
tel.: 038-4550891
e-mail: e.j.ruiter@planet.nl

Summary

Ruiter, E.J., 2007. Encounter with a Siberian winter damsel (*Sympecma paedisca*) after hibernation. Brachytron 11(1): 89-90.

In early spring 2007 a marked *Sympecma paedisca* was seen on a reproduction location. The way of marking showed that this indivdual was marked in the fall of 2006 on a well known hibernation spot about 7 km away from the reproduction area. This incidental encounter maybe an indication that some individuals manage to return the long way home to the reproduction area after hibernation.

Keywords
Odonata, Zygoptera, *Sympecma paedisca*, marking-recapture, hibernation, long distance return, The Netherlands.